

natuurpunt
natuur voor iedereen

Vallei van de Zwarte Beek
Hechtel-Eksel – Beringen – Lummen – Halen

bastaardzandloopkever

Een droom van een natuurgebied

De Vallei van de Zwarte Beek is al jaren een begrip. De Zwarte Beek slingert tussen natuurlijke oevers, begeleid door verraderlijke moerassen en donkere broekbossen op dikke veenpakketten. Grote

Willy Vanlook

Stichter en drijvende kracht "Beekdallandschap Zwarte Beek" - Laureaat Heimans en Thijssseprijs - 2010

stuiwzandcomplexen, glinsterende vennen, uitgestrekte bossen en heidegebieden en hier en daar nog wat brokjes echt woeste natuur. Nochtans zag het er enkele tientallen jaren geleden niet goed uit. Beken rechttrekken, moerassen droogleggen... Zelfs weekendhuisjes, caravans en een heus vakantiedorp stonden op stapel. Diepe sloten zouden grote delen natte heide en vennen droog leggen. Als klap op de vuurpijl zou er een autosnelweg dwars door het beekdallandschap komen.

Met de steun van Natuurpunt en diverse deskundigen werd een protestactie opgezet. Terwijl veel andere beken sterk werden aangetast, wist de Zwarte Beek haar dromerige bochten en oevers te behouden. De dreigende plannen maakten

plaats voor voor de natuur meer rooskleuriger versies zoals het "Plan Watersnip". Op basis van dit plan zette Natuurpunt al haar mogelijkheden in voor de verdere uitbouw en beheer van het Beekdallandschap Zwarte Beek en deed ook onder meer het Agentschap voor Natuur en Bos grote inspanningen voor de natuur in het gebied.

Van het begin konden we rekenen op de fantastische inzet en het enthousiasme van vrijwillige en professionele medewerkers. Met dank aan iedereen die deze droom mee mogelijk maakte: leden, sympathisanten, bedrijven en overheden. Zo kunnen we immers nog steeds genieten van dit mooie landschap, de boeiende natuur en de enorme soortenrijkdom.

An aerial photograph of a lush green valley. A winding river flows through the center, surrounded by vibrant green fields and clusters of trees with autumn-colored foliage. The landscape is rolling and scenic.

Vallei van de Zwarte Beek

De Vallei van de Zwarte Beek is met 1.500 ha het grootste natuurgebied van Natuurpunt. Het geniet door zijn aard, natuurkwaliteit en omvang internationale erkenning en waardering. Natuurpunt is eigenaar van een groot deel van de beekvallei. Verder beheert de vereniging 600 ha van het Militair Domein van Leopoldsburg en 53 ha in de Bocht van Laren van de Provincie Limburg.

Grote delen van het natuurgebied zijn door de Vlaamse Overheid erkend als natuurreservaat. De vallei is ook een belangrijk onderdeel van het Vlaams Ecologische Netwerk en van het Europese Natura 2000-netwerk (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden).

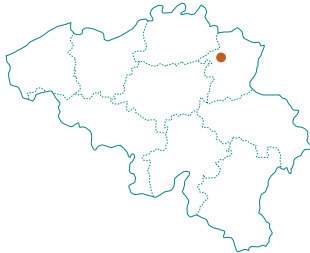
Ligging

De Zwarte Beek is een typische laaglandbeek in Limburg. De beek heeft haar oorsprong in Hechtel en Helchteren en stroomt via Koersel, Beringen, Paal, Meldert en Zelem naar de Demer in het Vlaams-Brabantse Diest.

Het brongebied bevindt zich op de westflank van het Kempens Plateau en sluit naadloos aan op andere belangrijke natuurgebieden zoals het Dommeldal (Bollisserbeek) en het Schulensbroek in het noordoosten. Over een afstand van 5,5 km loopt de Zwarte Beek vervolgens door en langs het Militair Domein van Leopoldsborg. Hier en meer stroomafwaarts in Koersel zijn de natuurwaar-

den het meest spectaculair. Vanaf Paal wordt de vallei steeds breder en wordt ze geflankeerd door de eerste getuigenheuveld. De Kempen gaan vanaf hier geleidelijk over in het Hageland. Ter hoogte van Meldert en Zelem sluiten de heuvelruggen de vallei steeds dichterbij in. Hier grenst het natuurgebied aan het Schulensbroek in het zuiden. Even voorbij Zelem vervoegt de beekvallei via het Rotbroek de Demervallei in Diest.

Tussen de bron en de monding is de afstand 27 km in vogelvlucht en 35 km als je de beek volgt. Het hoogteverschil bedraagt 48 meter, wat naar Vlaamse normen veel is.

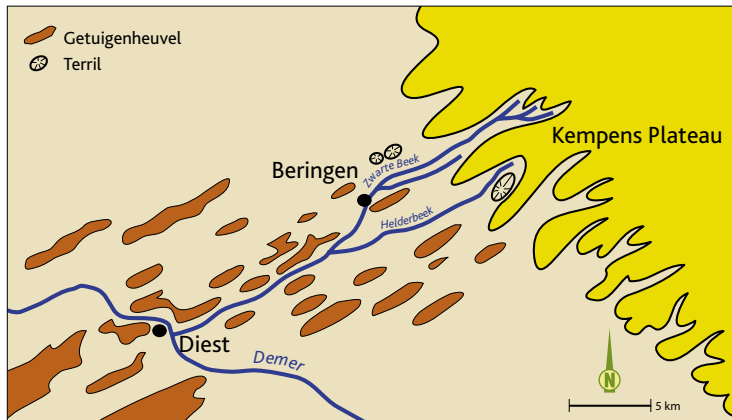
Tussen Hechtel en Beringen stroomt de Zwarte Beek op de westflank van het Kempens Plateau, stroomafwaarts van Beringen wringt de vallei zich tussen Hagelandse getuigenheuvels.

Dit levert een rijke variatie aan landschappen op met een rijke cultuurhistorie.

Kempens plateau

Tijdens de opeenvolgende ijstijden, 800 000 jaar geleden, waren de toppen van de Ardennen en de Eifel bedekt met sneeuw en ijs. In periodes van dooi stroomden rivieren met smeltwater over hun flanken en sleurden op hun tocht rotsblokken en puin met zich mee. Eén van die rivieren was de Maas. Dit bergpuin hoopte op tot een plateau, op het hoogste punt meer dan 60 meter hoger dan de rest van de Kempen. Deze puinkegel van keien in allerlei vormen en formaten werd later, net zoals de rest van de Kempen, afgedekt met een laag aangewaaid zand.

De ondergrond van het Kempens plateau is erg doorlatend. Het regenwater dat hier infiltreert, verzamelt zich aan de randen in 14 beken met kraakhelder grondwater. Hun valleien, zoals onder andere die van de Dommel, Abeek, Itterbeek, Bosbeek en de Zwarte Beek, zijn stuk voor stuk belangrijke natuurgebieden.

Hagelandse heuvels, getuigen van de Diestiaanzee

Zeven miljoen jaar geleden bedekte de Noordzee een groot deel van Vlaanderen. De kustlijn lag toen tussen Leuven en Hasselt. Voor de kust ontstonden zandbanken met veel ijzerhoudend materiaal, die later oxideerden tot ijzerzandsteen. Deze "Diestiaanzanden" zijn erg hard en doorstonden erosie in latere periodes. De oude zandbanken zijn nu herkenbaar als getuigenheuvels; Venusberg, Willekensberg, Sint-Jansberg en Heesberg. IJzerzandsteen uit de heuvels vind je in de kerken van Beringen, Meldert en Halen.

Natuurpunt draagt zorg voor de Zwarte Beek

In 1976 nam Natuurpunt Beringen het initiatief voor de bescherming van de Vallei van de Zwarte Beek. Zeer acute bedreigingen zoals de aanleg van een autosnelweg en grootschalige toeristische ontwikkeling konden zo worden voorkomen. Natuur en rust kregen opnieuw de overhand. In 1979 stelde Natuurpunt in Koersel een eerste stuk natuur veilig, het begin van vele puzzelstukken.

Dankzij de steun van vrijwillige medewerkers, donateurs, organisaties en gemeentelijke, provinciale, regionale en Europese overheden werd het natuurgebied verder uitgebouwd. Natuurpunt Beringen kon al vanaf 1978 afspraken maken met de militaire overheid om ook op de terreinen van

het Militair Domein van Leopoldsburg actief mee te werken aan natuurbehoud.

De werking verspreidde zich als een lopend vuurtje vanuit Koersel. Het natuurgebied wordt momenteel gedragen door vier lokale afdelingen van Natuurpunt: Hechtel-Eksel, Beringen, Lummen en Regio Zelem. Zij zijn resp. actief in het brongebied, de bovenstroom, de middenstroom en de benedenstroom van de Zwarte Beek.

Meer dan 75 vrijwillige medewerkers vormen het kloppend hart van de lokale vereniging. Ze organiseren geleide natuurwandelingen en cursussen, zamelen fondsen in om natuurgebieden aan te kopen, organiseren beheerwerken in die na-

tuurgebieden, leggen wandelpaden aan, brengen fauna en flora in kaart...

Dagelijks zijn we in de weer om de natuur in jouw buurt de bescherming te geven die ze verdient. Dat doen we niet alleen door aankoop en beheer van gebieden, maar ook door beïnvloeding van het overheidsbeleid. Door tussenkomsten in diverse adviesraden en rechtstreeks overleg met de beleidsmakers pleiten we voor het behoud van natuur en open ruimte.

Natuurpunt werkt samen met partners

Vanaf het prille begin voerde de vereniging Natuurpunt een tweesporenbeleid: enerzijds werd met grote ambitie en daadkracht een eigen natuurgebied uitgebouwd en anderzijds werden talrijke partners betrokken bij het duurzame behoud van natuur en landschap in de Vallei van de Zwarte Beek en haar ruime omgeving. Natuur kan zich immers niet handhaven op een eiland in een natuuronvriendelijke omgeving.

Deze samenwerking resulteerde in het "Plan Watersnip" (1992) waarmee de basis gelegd werd voor het "Beekdallandschap Zwarte Beek", één van de 11 "Grote Landschappelijke Eenheden" in Limburg. De inspanningen van de betrokken gemeenten

(Hechtel-Eksel, Beringen, Lummen, Halen), het provinciebestuur van Limburg, de Vlaamse en de Militaire Overheid kwamen in een stroomversnelling.

Gezamenlijk werd voor het hele beekdallandschap het Vlaamse bezoekerscentrum 'De Watersnip' in Koersel opgericht. De Vlaamse overheid bouwde rondom de vallei nieuwe natuurreservaten uit: Helderbeek, mijnterrils van Zolder en Beringen, Rotbroek, ... en stelde het beheer van gemeentebossen beter af op de gewenste natuurwaarden. De Provincie Limburg droeg bij aan de verdere uitbouw van de Bocht van Laren in Lummen en de Vlaamse Landmaatschappij startte samen met het

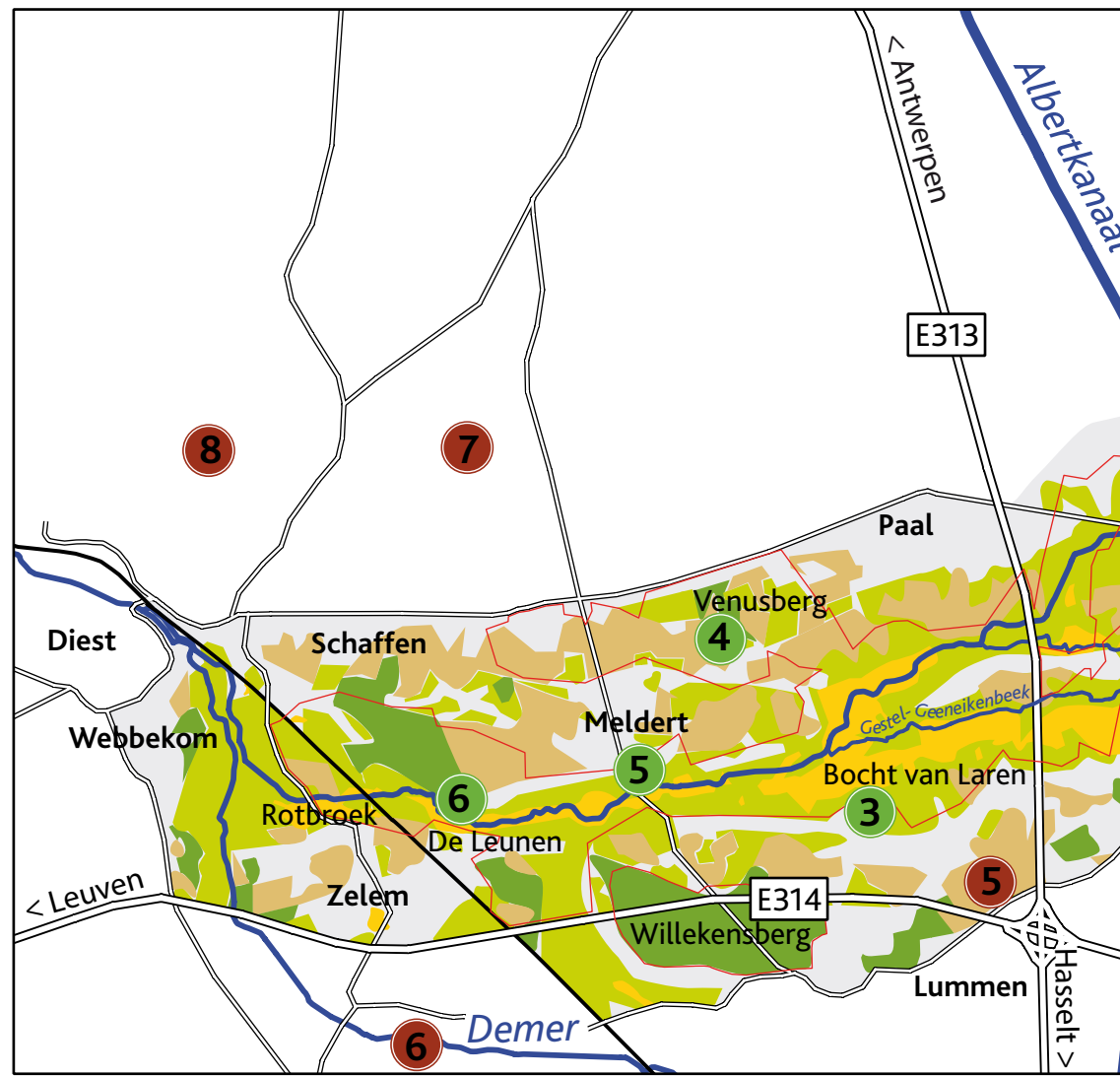
Agentschap voor Natuur en Bos een natuurinrichtingsproject in Koersel.

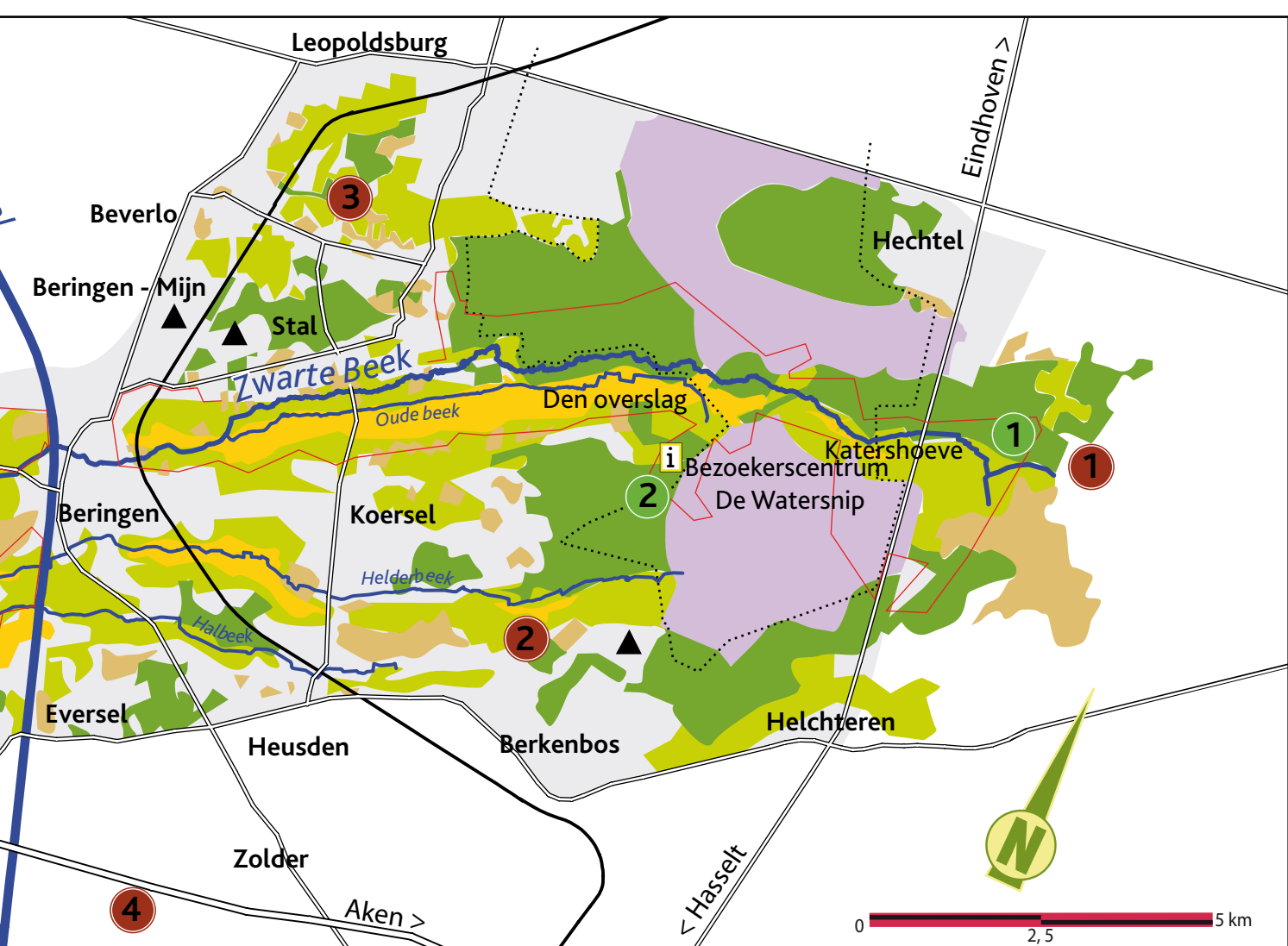
Deze dynamiek resulteerde ook in een afspraak tussen de Vlaamse overheid en de federale overheid om in het hele militair domein van Leopoldsborg (en bij uitbreiding alle militaire domeinen in Vlaanderen) actief natuurbeheer mogelijk te maken. Het Agentschap voor Natuur en Bos realiseerde vervolgens één van de grootste Europese Life-projecten voor een verregaand herstel van heide, vennen, landduinen, moerassen en graslanden op dit militair domein.

- Wandelgebieden**
- 1 Resterheide
 - 2 Koersel-Fonteintje
 - 3 Laren
 - 4 Venusberg
 - 5 Meldert-Schurfert
 - 6 Bakel

- Omliggende natuurgebieden**
- 1 Dommelvallei
 - 2 Helderbeek - Terril
 - 3 Vallei van de Grote Beek
 - 4 Laambeekvallei
 - 5 Genenbos
 - 6 Schulensbroek
 - 7 Vallei van de Drie Beken
 - 8 Dassenaarde

Leopoldsburg

Eindhoven >

Beverlo

Beringen - Mijn

Stal

Zwarte Beek

Oude beek

Den overslag

Hechtel

2

i

Bezoekerscentrum

Katershoeve

1

1

De Watersnip

Beringen

Koersel

Helderbeek

Halbeek

2

Eversel

Heusden

Berkenbos

Helchteren

Zolder

< Hasselt

4

Aken >

Uitzonderlijke natuurwaarden

Het bijzondere van de Vallei van de Zwarte Beek is niet alleen de bijzondere natuurwaarde, maar ook de grootte van het beschermde gebied. Heel wat zeldzame levensgemeenschappen die in de rest van Vlaanderen verdwenen, zijn hier bewaard. Deze unieke natuurwaarden liggen bovendien ingebed in een natuurrijke omgeving.

Daardoor komen er heel wat geleidelijke overgangen tussen verschillende levensgemeenschappen voor. Deze afwisseling in landschappen zorgt voor een hoge biodiversiteit.

Dwars op de beek zijn er overgangen van droog naar nat: van kurkdroge landdoo-

nen via droge en natte heide met vennen naar het beekdal. In het beekdal komen op kleine schaal overgangen voor tussen allerlei graslandtypes, laagveenvegetaties, ruigten en broekbossen.

Van bron tot monding neemt de voedselrijkdom in water en bodem toe, terwijl de zuurtegraad afneemt. Deze overgang is zichtbaar in de bosvegetaties langs de beek, die van zeer voedselarme eiken-broekbossen overgaan naar voedselrijkere eiken-beukenbossen met meer soorten. Dezelfde overgang bestaat er in de elzenbroekbossen, moerassen en hooilanden.

Ook de vrij behoorlijke waterkwaliteit en de goede structuur van de Zwarte Beek

verhogen de natuurwaarden. De Zwarte Beek heeft vooral in het bovenstrooms gedeelte een zeer waardevolle structuur, met vele bochten, diepten en ondiepten, steile en overhangende oevers...

Heel wat landschapsrelicten, zoals landduinen en een zeer dik veenpakket, dragen bij tot de bijzondere erfgoedwaarde en de soortenrijkdom van het gebied. Afwisseling in bodem en water zorgen voor variatie in landschappen. Dit wordt nog versterkt door het historische landgebruik zoals het maken van turfputten of de bevoeiingssystemen van de hooilanden.

Pijlkruid groeit vooral in de benedenstroom.

Waterdrieblad

Beek

De intacte structuur en de goede waterkwaliteit van de bovenstroom zorgen voor zeldzame watergebonden natuur. Zo herbergt de Zwarte Beek de grootste populatie beekprik van Vlaanderen. Ook uitzonderlijke bedreigde libellensoorten zoals gewone bronlibel, beekoeverlibel en bosbeekjuffer kan je er aantreffen. In de benedenloop vind je ondermeer pijlkruid, kleine egelskop en drijvend fonteinkruid. In de midden- en benedenstroom ontwikkelen de vegetaties door de verbeterde waterzuivering stroomopwaarts ook duidelijk in deze richting. Bovendien zijn er concrete plannen om de beek te hermeanderen om de natuur nog meer kansen te geven.

Veen

Werkelijk uniek, zelfs op West-Europees niveau, is de Zwarte Beek door haar grote oppervlakte ongerepte veenbodems. Op sommige plaatsen is het veenpakket meer dan 6 meter dik. Het veen werkt als een reusachtige spons. In het laagveenmoeras treffen we typische kleine zeggevegetaties aan met verschillende zeggesoorten, waterdrieblad en veenpluis. Dit waterrijke gebied is ook de uitgelezen biotoop voor de watersnip. Het beekdal staat borg voor de helft van de Vlaamse populatie van deze soort. Andere vogels zoals porseleinhoen en blauwborst voelen zich hier ook perfect in hun sas. Zeldzame diertjes zoals moerassprinkhaan, zompsprinkhaan, gerande oeverspin en de vlindersoort bont dikkopje komen veelvuldig voor en hebben baat bij ruigere stukjes. Het veengebied dreigt te verdrogen door de aanleg van ontwateringgreppels. Het lopende natuurinrichtingsproject tracht hier oplossingen voor te vinden.

Bossen

Op de valleiflanken vind je typische eiken-berkenbossen met heiderelicten. In de vallei zelf zijn vooral de elzenbroekbossen en het beekbegeleidende eiken-beukenbos van belang. Dit laatste type is langs de bovenloop van de beek aanwezig en kan bestempeld worden als "oud bos". Het staat al op de Ferrariskaart van eind achttiende eeuw. Het was het enige bos in een omtrek van 20 km. De ruime omgeving van Koersel bestond vooral uit heide. Hier groeien planten die in de Kempen zelden voorkomen, zoals dalkruid, gewone salomonzegel, lelietje-van-dalen en witte klaverzuring.

Elzenbroekbossen zijn gebonden aan de natste standplaatsen en genieten een Europese bescherming. Zwarte els en wilgen zoals grauwe wilg maken hier de dienst uit. Waardevolle elzenbroekbossen komen voor in de bovenstroom van de Zwarte Beek en in De Leunen in Zelem. Dit moerasgebied is een pareltje dat in de negentiende eeuw al bij botanisten bekend was als "Le Marais de Zeelhem". Naast de talrijke zeggesoorten vind je er ook slangenwortel, waterscheerling en gagel.

Rugstreepad

Beenbreek en dopheide

Heidelandschap

Op de valleiflanken van de Zwarte Beek zijn nog heel wat relictten van het heidelandschap aanwezig. Op de Resterheide in Hechtel en op de getuigenheuvels kan je dit gemakkelijk zien, maar de meest ongerepte en uitgestrekte heide is te vinden op het ontoegankelijke Militair Domein van Leopoldsburg. Hier gaan droge heide, natte heide en duinen naadloos in elkaar over met alle typische soorten die ermee verbonden zijn. Zo staat het hoge aantal klokjesgentianen in de natte heide garant voor de grootste populatie in Vlaanderen van het gentiaanblauwtje, een zeer zeldzame vlindersoort. Maar ook andere, niet algemene vlinders zoals heivlinder, heideblauwtje, groentje en komavlinder komen er veelvuldig voor. Sprinkhanen als negertje, snortikker, heidesabelsprinkhaan en blauwvleugelsprinkhaan voelen zich er naast de vele veld- en boskreks perfect thuis.

Bij de broedvogels van de heide moet zeker de grote populatie nachtzwaluw vermeld worden. In dit landschap liggen ook verschillende mooie vennen met bijzondere planten en dieren zoals venwitsnuitlibel, venglazenmaker, heikikker en rugstreepad.

Sommige plaatsen op de natte heide zijn van oudsher bekend als veengebied. Dit veen staat niet in contact met het grondwater. We spreken dan van hoogveen, een zeldzaam fenomeen in Vlaanderen. Hier komen weer andere plantensoorten als lavendelheide en kleine veenbes voor.

Op andere plaatsen liggen duinstroken met hun typische flora en fauna of heischrale graslanden met onder andere heidekartelblad. Het is voor dit landschapstype dat het Militair Domein van Leopoldsburg tot Europa's topnatuurgebieden hoort.

Open weideland

In de vallei streeft Natuurpunt naar het herstel van een open landschap. Nergens is dit duidelijker dan in Lummen aan de Bocht van Laren. Weidevogels zoals wulp en Kievit broeden er, maar ook grutto en watersnip komen er voor. Voor deze vogels is het belangrijk dat de terreinen voldoende nat zijn in het voorjaar zodat ze in de modderige bodem genoeg voedsel vinden. Ze houden ook van open gebieden, waar ze mogelijke vijanden al van ver kunnen zien aankomen.

Kleinschalig cultuurlandschap

Onder menselijke invloed ontstond aan de rand van de beekvallei een kleinschalig landschap met akkers en weilanden, omzoomd door houtkanten, afgewisseld met bosjes. Mooie voorbeelden vind je nog rond de Katershoeve in Hechtel, in het beschermd landschap van de Overslag in Koersel en op de Venusberg in Lummen. Het is de ideale biotoop voor geelgors en sinds enkele jaren wordt ook weer grauwe klauwier waargenomen. Via akkerbeheer, aanleg van hoogstamboomgaarden, onderhoud van houtkanten en herstel van poelen, heiderelicten en schraalgraslanden tracht Natuurpunt het natuurlijk en cultureel erfgoed te bestendigen.

Grutto

Korenbloemen op de Venusberg

Natuurgebieden aankopen en beheren

Natuurpunt doet er alles aan om de natuur in de vallei van de Zwarte Beek en in heel Vlaanderen te versterken. Natuurgebieden aankopen is vaak de enige manier om natuur duurzaam te beschermen. De overheid ondersteunt deze aankopen met subsidies, maar de giften van onze leden en donateurs zijn onmisbaar. De aangekochte terreinen worden aan de minister ter erkenning voorgelegd.

De natuurgebieden worden beheerd in functie van de aanwezige natuurwaarden en zo goed mogelijk opengesteld, uiteraard rekening houdend met de draagkracht van het gebied.

“Natuur voor iedereen” staat bij dit alles centraal: meer natuur verwerven en beschermen betekent dat ook meer mensen ervan kunnen genieten! Meer en grotere natuurgebieden resulteren in meer mogelijkheden om de natuur te ontdekken. Natuurpunt en zachte recreanten zijn natuurlijke bondgenoten!

Wat betekent de erkenning als natuurreservaat?

Voor de erkenning van een natuurreservaat wordt een uitvoerig beheerplan opgesteld. Eens het erkenningsbesluit door de Minister van Leefmilieu getekend is, geldt de erkenning voor 27 jaar. De erkenning zorgt jaarlijks voor een vergoeding voor de opstelling van het gebied en een vergoeding per ha voor het

beheer, afhankelijk van het type natuur. De erkenning houdt ook in dat de vergunningen voor de beschreven werken niet meer apart hoeven worden aangevraagd. Elk erkenningsdossier omvat een visiegebied: dit is het gebied dat we uiteindelijk zouden willen beheren als natuurreservaat. In deze zone geldt dan het recht van voorkoop van natuur-, bos- en parkgebied door de Vlaamse overheid. In ruil voor de erkenning maakt de beheerder om de vijf jaar een uitvoerig rapport op van de stand van zaken en de resultaten van het beheer.

Natuurbeheer

Vrijwillige medewerkers van de afdelingen van Natuurpunt dragen zorg voor het natuurgebied, organiseren beheerwerkdagen en bepalen mee hoe het natuurbeheer wordt uitgevoerd en het landschap wordt ingericht.

Om de vrijwilligers te ondersteunen zet Natuurpunt twee vaste terreinploegen in voor de Vallei van de Zwarte Beek: één in Koersel en één in Lummen. Deze laatste is verbonden aan het opleidingscentrum “De Winning”, waarmee de vereniging een goede samenwerking heeft. Zij voeren werken uit ten voordele van de natuur:

graslanden maaien, het maaisel hooien of afvoeren, verboste terreinen weer openmaken, enz.

Dit gebeurt met machines die aangepast zijn aan natte gebieden en die ervoor zorgen dat er zo weinig mogelijk druk op de bodem ontstaat. Ondanks deze technische hulpmiddelen blijft het beheer van de natte, venige gebieden ook zware handenarbeid en is een goede terreinkennis essentieel. Onze natuurarbeiders zijn echte specialisten!

Waar mogelijk werken ook de plaatselijke landbouwers mee aan meer natuur. Hier-

voor worden beheersovereenkomsten afgesloten. De landbouwers kunnen hun dieren laten grazen op weiden van de vereniging of maaien de graslanden voor het hooi. In de Vallei van de Zwarte Beek worden jaarlijks een vijftigtal landbouwers betrokken bij het natuurbeheer.

Helpende tanden, stoere dieren

Op heel wat graslanden helpen runderen of paarden bij het natuurbeheer. Zij houden de gebieden open en zorgen voor variatie op kleinere schaal: kort gras, struikopslag en open zand waar veel gelopen wordt.

De keuze van het aantal dieren per oppervlakte bepaalt mee hoeveel variatie er is in het weiland. Maximaal zijn er twee volwassen dieren per ha, voor begrazing op heideterreinen vermindert dat tot 1 volwassen dier per 10 ha. Alle dieren die Natuurpunt inzet in de Zwarte Beek behoren tot robuuste rassen die het hele jaar buiten kunnen lopen. Ze komen toe met schralere kost, brengen hun jongen meestal zonder hulp ter wereld en zijn erg zelfstandig en vriendelijk.

Aberdeen Angusrunderen

In de vallei grazen ongeveer 120 Aberdeen Angusrunderen. In de zomer lopen ze op verschillende percelen van bron tot monding. In de winter worden ze op vier plaatsen verzameld. Daar

worden ze bijgevoerd met hooi uit het natuurgebied.

Fjordenpaarden

In de bovenstroom (Koersel) loopt een kleine groep fjordenpaarden. Zij grazen het hele jaar door op dezelfde terreinen. Nog meer dan de runderen verdelen zij het terrein in deelgebieden met verschillende intensiteit in begrazing en bemesting.

Drentse heideschappen

De schaapskudde van herders Henk en Lief zorgt mee voor de heidegebieden, de graslanden op de valleiflank en de terreinen op de mijnterril van Zolder. Soms worden de schapen gehoed, soms staan ze in rasters. Op deze manier kunnen de herders soepel inspelen op de vragen van de natuurbeheerders. Dit is een vrij uniek gegeven. Het project is een samenwerkingsverband tussen Natuurpunt en het Agentschap voor Natuur en Bos.

De kudde telt ongeveer 450 schapen, waarvan een honderdtal rammen.

Bezoekers welkom!

Bezoekerscentrum

“De Watersnip” is het bezoekerscentrum van de Zwarte Beek. Een tentoonstelling met veel interactieve elementen, een overzichtsfilm en informatiebrochures geven inzicht in het beekdallandschap. De professionele en vrijwillige medewerkers van Natuurpunt werken hier aan een afwisselend jaarprogramma met wandelingen en andere natuuractiviteiten. Je kan er een begeleide activiteit met een natuur- of schoolgids aanvragen.

Wandelpaden

In de Vallei van de Zwarte Beek zijn verschillende wandelgebieden ingericht. Leden van Natuurpunt kunnen een aantal wandelkaarten gratis downloaden via www.natuurpunt.be. Wandelkaarten kan je ook bestellen via www.rllk.be of aankopen in het bezoekerscentrum. Ook op de mijnterrils van Zolder en Beringen kan je wandelen: gratis brochure via www.natuurenbos.be of in het bezoekerscentrum.

Info & contact

Vlaams Bezoekerscentrum "De Watersnip" - Grauwe Steenstraat 7/2 – 3582
Koersel-Beringen www.dewatersnip.be – 011-45 01 91- watersnip.anb@vlaanderen.be

Natuurpunt Zwarte Beek

Tel. 011-45 01 91 • www.zwartebeek.be

zwartebeek@natuurpunt.be

Zwarte beek: projectnummer 8800

Natuurpuntafdelingen in de Vallei van de Zwarte Beek

Natuurpunt Hechtel-Eksel • 011-73 12 79

natuurpunt.hechtel-eksel@skynet.be

Zwarte Beek brongebied: projectnummer 8871

Natuurpunt Lummen • 013-52 30 46 • 0473-75 15 84

dirkdhondt@base.be

Zwarte Beek middenstroom en Venusberg: projectnummer 8834

Natuurpunt Beringen • 011-45 01 91

natuurpunt.beringen@telenet.be

Zwarte Beek bovenstroom: projectnummer 8813

Natuurpunt Regio Zelem • 0494-40 45 92

jan.kenens@natuurpunt.be

Zwarte Beek benedenstroom: projectnummer 8820

Informatie uit deze brochure mag steeds gebruikt worden met vermelding van "Vallei van de Zwarte Beek – publicatie van Natuurpunt"

Met dank aan de fotografen die hun mooiste beelden gratis ter beschikking stelden:

Erna Aerts, Liesbet Cleynhens, Dirk D'Hondt, Chris Dictus, Wim Dirckx, Theo Geuens, Michel Glibert, Claire Jacobs, Ineke Luts, Jean-Paul Magdelijns, Bart Paesen, Raymond Stulens, Maurice Vanoppen en Bernhard Ven; aan Johan Van Den Bosch voor de illustratie en aan het Regionaal Landschap Lage Kempen voor de luchtbeelden (www.rllk.be).

v.u. Willy Ibens, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen - © 2010

Je mooiste avontuur begint hier...

natuurpunt
natuur voor iedereen

Jouw bijdrage voor de Zwarte Beek

Lidmaatschap

Samen met ruim 90 000 gezinnen geef je zo een krachtig signaal aan de overheid en stel je ons in staat om méér natuur te beschermen. Het lidgeld bedraagt 24 euro voor het hele gezin. Lid worden kan door overschrijving van 24 euro op rekening 230-0044233-21 (IBAN = BE17 2300 0442 3321 • BIC = GEBABEBB)

Je geniet van volgende voordelen:

- Je ontvangt 4 keer per jaar **Natuurblad**, ons ledenblad boordevol informatie over de natuur in Vlaanderen.
- De plaatselijke afdeling nodigt je uit om deel te nemen aan haar activiteiten. Je blijft op de hoogte via een nieuwsbrief of een **lokaal contactblad**.
- Je kan – met het hele gezin – **gratis** deelnemen aan alle geleide wandelingen en fietstochten van Natuurpunt.
- Je geniet **10% ledenkorting** bij aankoop van boeken, verrekijkers e.a. producten in de Natuurpunt - winkel.
- Je ontvangt een **welkomstpakket** met daarin onze fraaie **Fiets- en wandelgids** met 33 uitgestippelde wandelingen en fietstochten in de mooiste natuurgebieden van Vlaanderen en Wallonië.
- In het welkomstpakket vind je ook een **CD met de meest voorkomende vogelgeluiden**.

Storten toegelaten

Storten kan uiteraard niet in, maar enkel voor onze natuurgebieden! Extra middelen kunnen de natuur in de Vallei van de Zwarte Beek een hele stap vooruit helpen. En daar kan ook jij aan meehelpen! Voor giften vanaf 30 euro wordt bovendien automatisch een fiscaal attest afgeleverd. Steunde Zwarte Beek met een bijdrage op rekening 293-0212075-88 (IBAN = BE56 2930 2120 7588 • BIC = GEBABEBB) en vermeld het gewenste projectnummer (zie vorige bladzijde).